

ในคำพิพากษาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
 เชิญพระบรมวงษานุวงศ์ มารับพระราชทานเลี้ยงใน
 พระบรมมหาราชวังด้วย ในวันนี้ประจวบเวลาที่
 คุณคาบรุษซึ่งรักงูชิตาดีเข้ามากรุงเทพฯฯ จึงทรงพระ
 กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เชิญมาในการเลี้ยงนี้ด้วย
 ครั้นเวลาทุ่มเศษ พระบรมวงษานุวงศ์แต่ง
 พระองค์เต็มยศมายังพระบรมมหาราชวัง พักยังพระที่
 นั้งบรมราชสถิตย์มโหฬาร พระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนิน โดยรถพระที่นั่งไฟฟ้าแต่
 ว่างถึงนครเสด็จมาประทับในพระบรมมหาราชวัง เมื่อ
 คุณคาบรุษซึ่งรักงูชิตาดีมาถึงพระบรมมหาราชวังแล้ว
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง เสร็จเต็มยศ ทรง
 ประทับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เสด็จออกมาทรง
 รับคุณคาบรุษซึ่งรักงูชิตาดีที่หน้าประตูที่ นั้งจักรกรีมหาปราสาท
 แล้วทรงพาคุณคาบรุษซึ่ง รักงูชิตาดีไปประทับที่พระ ที่นั้งจักรกรี
 มหาปราสาทของคฤหาสน์ออก มีพระราชดำรัสด้วยพอ
 สมควรพอควรแล้ว ทรงพาคุณคาบรุษซึ่งไปทรงพบ
 พระบรมวงษานุวงศ์ ที่พระที่ นั้งบรมราช สถิตย์มโห
 ฬารแล้วทรงพามาประทับโต๊ะเสวยที่พระที่นั่งมุตสถาน
 บรมอาสน์พร้อมด้วยพระบรมวงษานุวงศ์รวม ๓๘ ทั้ง
 ที่ประทับ เสร็จการเสวยแล้ว เสด็จประทับณพระที่
 นั้งตำรางสวัสดิ์อันเชิญพร้อมด้วยคุณคาบรุษซึ่งและ
 พระบรมวงษานุวงศ์ มีพระราชดำรัสกับคุณคาบรุษซึ่ง
 และพระบรมวงษานุวงศ์พอสมควรแล้ว คุณคาบรุษซึ่ง
 และพระบรมวงษานุวงศ์ กราบถวายบังคมลา กลับ
 ออกมา เวลา ๒ ยาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 เสด็จพระราชดำเนินกลับวังด้วยขบวนเสด็จ

วันที่ ๓ มกราคม ร.ศ. ๑๒๓ เวลาเช้า ส้มเด็จพระ
 พระบรมโอรสาธิราชเสด็จออกทรงจุดเทียนนมัสการ
 แล้ว ทรงประเคนอาหารบิณฑบาตพระองค์ซึ่งนับว่า

เปนต์ชาติที่เจริญพระพุทธรูปเมื่อเวลานั้น พระองค์
 รับพระราชทานฉันแล้ว ทรงประเคนบาตรซึ่งเครื่อง
 ไทยธรรมแก่พระองค์ฯ ถวายอนุโมทนาและถวาย
 พระพรดาลับไป

เวลาทุ่มเศษ โปรดเกล้าฯ ให้ มีการเลี้ยงพระ
 ราชทานแก่ท่านผู้ ที่เกิดร่วมมีพระชนม์พรรษาอันนับ
 ว่าเป็นตชาติแล้วเป็นเสร็จการ

การเปิดรถไฟสายท่าจีน

ด้วยรถไฟสายท่าจีน ซึ่งพระยาพิพัฒน์โกษา ๑
 และมิดเตอร์ อี.อมกินซ์ ๑ มิดเตอร์ บันชีกินซ์ ๑
 มิดเตอร์ ซิเกรมเมอร์ ๑ หมอแอลด์คอยเซอร์ ๑
 มิดเตอร์ เฮสแตดโฮม ๑ มิดเตอร์ ซี.เฮดยอช ๑
 มิดเตอร์ เฮซีโฮนซ์ ๑ มิดเตอร์ เยแมคโค ๑ มิด
 เตอร์ เยเมอเอน ๑ มิดเตอร์ ซี.แซนเตอร์ เว.โกอี ๑
 รวม ๑๑ นายด้วยกัน ขอพระบรมราชานุญาตตั้ง
 เป็นบริษัทมีนามว่า “บริษัทท่าจีนเรดเจกัมปนีตีมิ
 เต็ดกุนจำกัด” สร้างทางรถไฟสายนี้ เมื่อรัตน
 โกสินทรศก ๒๒๑ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 พระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว บริษัทได้จัด
 การสร้างทางรถไฟสายนี้สำเร็จแล้ว ได้นำความกราบ
 บังคม ทูลพระกรุณา ขอพระ ราชทาน เชิญ เสด็จพระ
 ราชดำเนินประพาศทางรถไฟสายนี้เป็นปฐมเมื่อวันที่
 ๒๘ ธันวาคม ศก ๑๒๓ แล้วกำหนดจะเปิดการเดินทาง
 รถไฟให้มหาชนโดยสารไปมาตามประสงค์ ในวันที่
 ๕ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๓ บริษัทรถไฟสายนี้
 ได้จัดตั้งปราสาท ด้วยผ้าขาวผืนแดง ที่สะพาน น้ำเต
 ษันคตอดไป จนถึง ดเคชั่นซึ่งตั้ง อยู่ ณตำบลไต้ปาก
 คตของธารเพื่อเป็นการรับเสด็จเป็นต้น

ครั้นถึงวันกำหนดที่จะเปิดการเดินรถไฟสายนี้
 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรม
 โอรสาธิราชฯ พินิจฯ เสด็จไปทรงเปิดรถไฟ
 ในวันนี้เวลาเช้า ๒ โมงเศษ สมเด็จพระบรม
 โอรสาธิราชฯ เสด็จโดยรถพระที่นั่งไปประทับเรือรถไฟ
 พระที่นั่ง ที่ท่าราชวรดิฐ ต้องไปตามลำน้ำ เจ้าพระยา
 เทียบที่ ท่าสะพานน้ำแดงขึ้นรถไฟได้ ปากคลองสาร
 เสด็จพระดำเนินขึ้นไปยังประทับที่สถานี ในที่นี้มี
 พระบรมวงษานุวงศ์ข้าราชการ และบริษัทที่สร้าง
 ทางรถไฟสายนี้ กับราษฎรต่างประเทศเฝ้าฯ พร้อมกัน
 แล้วพระยาพิพัฒน์โกษา ผู้ เป็นหัวหน้าของ บริษัทได้
 กราบทูล รายงาน การสร้างทาง รถไฟสายนี้แต่ต้นจน
 แล้วสำเร็จจบแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ มี
 พระดำรัสตอบ และจะทรงนำความกราบบังคมทูล
 พระกรุณาให้ทรงทราบฝ่าธุสมเด็จพระบาท แล้วได้
 ทรงครั้งละที่ทางรถไฟทรงที่ประทับเป็นการ สัมมุติ
 ว่าเป็นอันแล้วสำเร็จด้วยพระหัตถ์เสร็จแล้ว พระยา
 พิพัฒน์โกษาได้ เสด็จเสด็จด้วยเครื่องอย่างท้องที่
 นั้นพร้อมด้วยพระบรมวงษานุวงศ์ข้าราชการและราช
 ทูตต่างประเทศเสร็จแล้ว เวลาเช้า ๓ โมงเศษนำที่
 รถไฟไซจักรถการรถไฟซึ่งมีพระบรมวงษานุวงศ์
 ข้าราชการและ ชาวต่างประเทศ กับราษฎรซึ่งโดยสาร
 ไปด้วยนั้นออกจากสถานีไปยังท่าขึ้น แล้วจะได้กลับ
 มาเป็นการสัมมุติว่ารถไฟสายนี้ เติรับ มหาชนโดย
 สดาร์ไปมาได้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป แล้วสมเด็จพระ
 บรมโอรสาธิราชฯ เสด็จกลับเป็นเสร็จการ

ข่าวเพลิงไหม้

ด้วยเมื่อณวันที่ ๒๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๓๓๓ เวลา
 ย่ำรุ่งครึ่ง เกิดเพลิงไหม้ ขึ้นที่โรงสีกลไฟของจีน
 สกักตำบลบางปลากด เพลิงได้ลุกลามไหม้ต่อไป
 ถึงโรงकुตั้งไว้เข้า และโรงหม้อน้ำ เจ้าพนักงานและ
 พลตระเวนกำนันผู้ใหญ่บ้าน ได้ช่วยกันดับเพลิง ๆ จึง
 ดับไม่ไหม้ต่อไป คงไหม้แต่โรงสี ๑ ห้อง ๕ ชั้น ๆ

๓ ห้อง กับโรงकुตั้งไว้เข้า ๓ หลังติดกันหลัง
 ๓ ห้อง รวม ๕ ห้อง ๕๕ ห้อง แต่โรงหม้อน้ำ
 ๑ ห้อง ๕ ห้องคงไหม้เกรียมแต่ด้านหน้าเท่านั้น ใน
 เหตุนี้เจ้าพนักงานได้สอบถามอ่าวแดงเข้มภรรยาจีน
 จีนผู้จัดการโรงสีกลไฟให้ถ้อยคำ ว่า เมื่อวันที่ ๒๕
 ธันวาคมเวลาย่ำรุ่งครึ่ง อ่าวแดงเข้มนั่งอยู่ในห้อง
 ห่างกับโรงสีประมาณ ๑๕ วา ได้ยินเสียงจีน
 ลูกจ้างร้องว่าเพลิงไหม้ อ่าวแดงเข้มออกไปดูเห็น
 เพลิงติดขึ้นที่โรงเครื่องจักรชั้นล่างแล้วคิดตามต่อไป
 อ่าวแดงเข้มไม่ทราบว่าจะเกิดขึ้นด้วยเหตุใด

ข่าวตาย

- ✓ พระดินบุกิจประสาธน์ ผู้ช่วยราชการเมือง
 กาดสินบ่วยเป็นโรคบวม ถึงแก่กรรมวันที่ ๒๗
 ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๓๓
- ✓ ขุนพิทักษ์ชนสาร ปลัดเมืองระแงะ บ่วยเป็นไข้
 ถึงแก่กรรมวันที่ ๒๑ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๓๓
- ✓ พระยาวิเศษสงคราม เจ้าเมืองปลิศ บ่วย
 เป็นไข้ที่ในลำดับ ถึงอนิจกรรมวันที่ ๒๙ ธันวาคม
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๓๓

ข่าวฝังศพ

วันที่ ๓ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๓๓
 ได้ฝังศพพระภิกษุญาณภิกข์ (มัทมยุส) เจ้ากรม
 ที่เชก ฝ่ายพระราชวังบวร ที่กุฎใหญ่ในคลอง
 บางระจายใหญ่ พระราชทานเงิน ๓๐๐ เฟื้อง ผ้า
 ขาว ๒ พับ

สั่งหีบศิลาหน้าเพลิงไปพระราชทาน

วันที่ ๓๐ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๓๓
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานสั่งหีบศิลาหน้าเพลิงไป
 พระราชทานเพลิงศพ พระประเสริฐสุวรรณพิกิจ ผู้ช่วย
 ราชการเมืองหนองคาย พระราชทานเงิน ๓๐๐ เฟื้อง
 ผ้าขาว ๒ พับ